

ಗುರು ನರಸಿಂಹ ವಾಣಿ

Guru Narasimha Vani

A QUARTERLY MAGAZINE OF MUMBAI KOOTA BRAHMINS

Email : secretary.kmjm@gmail.com

VOL. : 15

ISSUE NO. 2

April-June 2025

KMJM DARSHANA TO PANDHRAPURA, AKKALKOT, TULJAPUR & KOLHAPUR

Gurunarsimha Jayanthi & Homa

Varshika Shree Satyanarayana Pooja

Gurunarsimha Jayanthi & Homa

Felicitations of Shri U S Karanth

Felicitations of Shri H K Karanth

16th AGM 11-05-2025

**KOOTA MAHAJAGATHU
SALIGRAMA (R)
MUMBAI ANGASAMSTHE**

President :
A. Harsha Rao - 98190 55797

Hon. President :
P. Nagesh Rao - 98210 83776

Secretary :
Ravi Rao - 98672 42053

Treasurer :
Ashok Karanth - 98204 44570

Jt. Secretary :
Geeta Herela - 98694 49337

Jt. Treasurer :
Dinesh K. Rao - 98330 12100

Members :
Raghvendra Navada - 98675 87516
Vasudeva Karanth - 93235 67250
Vidya Mayya - 98206 07657

Co-opted. Members :
Ravi Karanth - 99206 95304
Rohini Bairi - 98691 13939
Raghavendra Hebbar - 98696 97188

Editorial Committee :
P. Nagesh Rao, A. Harsha Rao,
Geetha Raghuram, Ashok Karanth,
Rohini Bairy, Bhagyalaxmi Navada,
Anuradha Mayya.

Advisory Committee :
U. N. Aithal, A. S. Rao, N. G. Rao,
H. Laxmi Narayan Rao, B. B. Karanth

Contents :	P.No.
01. President's Message	3
02. Managing Committee Reports	4
03. Sambandhgala Tulane	5
04. Visit to significant...	6
05. On the Highway to Holiness	7
06. Jarrava Kappu Janara...	9
07. Spandana	13

Publisher :
Adoor Harsha Rao - 98190 55797
A-203 Runwal Towers,
Mulund (W), Mumbai - 400 080.
Email : secretary.kmj@gmail.com
On behalf of KMMA
(For Private Circulation)

AN APPEAL

We will be highly obliged if you have articles, short stories or advertisements which can be published in this magazine which is quarterly, the same can be sent to the publisher who will publish the same. Please no internet items / articles.

From President's Desk

Dear Esteemed Koota Bandhus,

On behalf of Koota Maha Jagathu Mumbai Managing Committee, extend our heartiest thanks for your overwhelming attendance and generous contributions for Guru Narasimha Homa & to our Building Fund. Your presence and support mean the world to us.

Your commitment to our cause is truly inspiring, and we're grateful for your trust in our vision. Together, we're building a brighter future. We thank you for your kindness, Generosity & Dedication.

2. We are excited to invite All of you to our Monsoon Picnic scheduled on July 19th & 20th to Karjat Water Falls & Hills by overnight stay at a 3 star Resort. We request you Join us for a Fun filled Day of Games, Food & Great Company amidst Butiful Monsoon Seenery of Hills & Water Falls. We look forward to Seeing you all there.

A pilgrimage tour to the Temple Guru Narasimha at Saligrama and nearby temples sounds like a spiritually enriching experience. Here are some details to consider for a smooth and memorable trip :

Planning and Organization

1. Dates and Itinerary: Finalize the dates (2nd week of September) and create a detailed itinerary, including travel, accommodation, and temple visits.
2. Transportation: Arrange for suitable transportation to and fro the temples, considering the number of pilgrims and comfort.
3. Accommodation: Book accommodations in advance, ensuring they are convenient for the group and meet necessary standards.

Temple Visits

1. Guru Narasimha Temple : Plan for a special puja or darshan at the temple, and consider specific participation at KMJ Kendra Varshika Maha Sabha Adhiveshana scheduled on the September 12th Evening & 13 th Full day.
2. Nearby Temples : Nearby temples Udupi , Subrahmany, Dharmastala, Mangalore & Murudeshwar to include in the itinerary, ensuring a balanced schedule of spiritual activities and relaxation.

That sounds exciting! our redeveloped office premises Rama Niwas 's Narasimha Kripa is looking beautiful and ready for occupation soon. Having Ganesh Chaturthi Gana Homa celebrations at our new office, Narasimha Kripa, will make the space even more special.

Ganesh Chaturthi Gana Homa is a wonderful occasion to bring in positivity and good vibes.

I'm sure your Ganesh Chaturthi celebration at Narasimha Kripa will be a grand success, bringing joy and positivity to our new office space!

Your Sincerely,

**Adoor Harsha Rao
KMJM President**

Managing Committee Reports :

Activities of KMJ Mumbai during the Quarter ended Nov.-Dec. 24 - Jan 25.

Dear Koota Bandhus,

Greetings from the Koota Maha Jagathu, Mumbai Managing Committee. Our Prayers to Sri Guru Narasimha to bless all of us with Happiness & Good Health.

- **23/02/25 :** P.N.Rao, A.H.Rao, Ashok Karanth, Dinesh Rao & Geetha Herala visited 3 sites for larger office Premises at Vikhroli West, however it was not accepted by the Committee.
- **28/02/25 :** KMJM had organised a 3 Day Piligrampge tour to Pandarpur, Akkalkot, Tuljapur & Kollapur with 35 Koota Bandhus & returned on 02/02/25.
- **04/03/25 :** A.H.Rao, Ravi Rao & AshokKaranth visited larger office site opp Hanuman Temple,Ville Parle.
- **08/03/25 :** MCM meeting was held at Vikhroli office to discuss Sri Guru NarasimhaJayanti, Homa & 16th Varshika Maha Sabha to be held on 11/05/25.
- **19/03/25 :** P.N.Rao, Ravi Karanth visited larger Office site at Vileparle East.
- **23/03/25 :** A.H.Rao, A.S.Rao, Rohini Bairi & Dinesh Rao made courtesy visits to Western line Koota Bandhus residences our Senior Member Sri H.K. Karanth & Sri Ravi Karanth, both made generous contribution for Building Fund.
- **12/04/25 :** A Joint MCM & Advisory Committee Members Meeting was held at Vikhroli office to discuss the Book of Accounts, Balance Sheet year 24-25, MC Working Report, other agenda of 16th Varshika Maha Sabha & Guru Narasimha Jayanti to be held on 11/05/25.
- **03/05/25 - 3 PM :** P.N.Rao, Ravi Rao met Ram niwas Builder & requested for certain layout changes.
- **03/05/25 - 5 PM :** A Joint MCM & Advisory members meeting held at Vikhroli office to finalise the Provisional Book of Accounts & Balance sheet along with Auditors.
- **11/05/25 :** Celebrated Sri Guru Narasimha Jayanti, Homa was attended by 92 Koota Bandhus, At 9:30am Narasimha Homa was performed by Purohit Sri K. Narasimha Mayya & Member Sri Kanishka Narasimha Mayya & Smt. Shradha Mayya, more spiritually. All Members recited Guru Narasimha & Kanakadhaara Stohotras & Bhakti Geethas by Smt. Bhawani Somayaji & Smt Vani Rao. Haladi Kumkum was served to all Koota Bhaginis along with Theerta Prasada to all. As per Notice @ 11:30AM the 16th Varshika Maha Sabha commenced after the Prayers by Purohit K. Narasima Mayya.
- Hon Secretary Ravi Rao, warmly welcomed attended 92 Koota Bandhus & requested President Adoor Harsha Rao to preside over the General Body meeting.
- Jt Secretary Smt Geetha Herala expressed Condolences to the departed members during year 24-25 & to the 26 People died in Pehalgam Tragedy & 20 Soldiers who died at Boarder. She requested all to join the 2 minute Silence Prayer.
- President Adoor Harsha Rao welcoming the Koota Bandhus, read the Minutes of 15th Varshika Maha Sabha & 2 Special General Body Meetings held in the year ended 24-25.
- Jt. Treasurer Dinesh Rao read the Managing Committee Working Reports year ended 24-25.
- Treasurer Ashok Karanth presented the Provisional Book of Accounts & Balance Sheet year ended 24-25. After a detailed explanation it was proposed by Sri U.N.Aithal Seconded by Sri A.S.Rao. Resolution was passed Unanimously.
- Jt Treasurer announced M/s N. G. Rao & Associates as Statutory Auditors for year 25-26.
- Panambur Nagesh Rao read the new members names who joined our Angasamste during year 24-25. P.N.Rao thanked all Koota Bandhus for their generous contribution to the Building Fund. Seniors Sri H.K. Karanth & U.S. Karanth were honoured with Shawls by P.N. Rao & A.H.Rao.
- Rohini Bairi conveyed a vote of thanks to all Koota Bandhus,Purohits, Sri SubramanyaAithal,Sri Narasimha Mayya , Sri Prasanna Mayya, Sri Suryanarayana Herale, Sri Kumara Swamy, all Articals writers of NarasimhaVani, Sri Subramanya Mata, Sri Pejawara Mata , Sri Admar Mata & Navin Printers & requested all Koota Bandhus to join the Anna Prasada.
- Shanti Mantra was recited by Purohit Sri Narasimha Mayya.TheVarshika Maha Sabha ended successfully at 12:45 PM.

The Managing Committee whole heartedly appreciates participation of all Koota Bandhus & Thanks for their generous contribution & co-operation.

President & Managing committee.

ಸಂಬಂಧಿಗಳ ತುಲನೆ

- ಆಶಾ ಅಡ್ಡಾರು, ಉಚಿರೆ

ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಸಂಘ ಜೀವಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಗುಣಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ತಾನು, ತಮ್ಮ ಪರೆನ್ನುವ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಚೋಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಂದಿ ಮಾಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಸುಖಿದು:ವಿಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದುಕಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಹೋರಾಟದ ಭರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಅಳಿವುಳಿವಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಗೆಲುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ತಲನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮೆ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮು, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ಅಜ್ಞ-ಅಜ್ಞಿ, ಮಗ-ಮಗಳು, ಬಂಧು- ಬಾಂಧವರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು ನುಬಿಕೆ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸದ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಣಿಸಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೆರಳೆಂಕೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾಗಂದು ಇಲ್ಲಾಗಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ದುಬಾರಿ ದುಸಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಕುಟುಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಸಂಬಂಧ ಸಂಬಂಧಿಕರ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮನಸ್ಸುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ಗಟ್ಟಿತನ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರನ್ನೇ ದೂರ ತಳ್ಳಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಎಳ್ಳು ನೀರು ಬಿಡುವ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಹೊಂದಾಗೆಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮುರಿದು ಬೀಳಿಕುತ್ತಿದೆ. ಹೆತ್ತೆವರ ಜಗತ್ತಾದ ನಡುವೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕಣಿ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಅಸಮಾಧಾನದ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡು ಹಿರಿಯರ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹಾಫಳಿಯಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ, ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಪಾಡಿಗೆ ಮೌನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂರಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುದುಕುವ ಕೆಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಎಷ್ಟೋ ಶಿಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಮನವರಿಕೆಯಾಗದೆ ನಾವು ನಮ್ಮವರು, ತಮ್ಮವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಬಂಧಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರನ್ನು ನೋಯಿಸದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಜಾಗೃತರಾಗುತ್ತಾ, ಪರರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾ, ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಬೆಲೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಆದ್ಯತೆಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಂದರ ಬದುಕಿಗೆ ದಿಕ್ಕಾಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಲವಂತದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಮಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ನಾವು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ನೋಡೋ ದೃಷ್ಟಿ, ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷ ಸ್ಪಂದನೆ, ಹಿರಿಕಿರಿಯರಿಗೆ ಹೋಡೋ ಗೌರವ, ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಹಾಗೂ ನುಡಿವ ನಾಲ್ಕಿಗೆ ಸರಿಯಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು. ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಅಳಿವುಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಮುದುಕುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

Visit to significant Shakti Peetha temples in Maharashtra

- Shashi Rao

KMJ had organized a three day wonderful short trip to Pandharpur, Akalkot, Tuljapur and Kolhapur. It was a memorable event with a group of enthusiastic members.

We started off on 28th February and reached Pandharpur early in the morning. Rooms were booked at Marigold Hotel. We refreshed ourselves, had a sumptuous breakfast and set off to visit the Pandharpur temple. This temple resides on the banks of the holy river Chandrabhaga.

We had to wait for about two and a half hours for Padasparsha Darshan. The entry to the temple is through the Namdev gate. Vitthal is a manifestation of Vishnu. Though the crowd was high but it was a great opportunity to experience spiritual bliss while exploring its significance. We had an amazing Charana Sparsh darshan and blessings of both God Vithal and Goddess Rukmini. You will have a divine feeling once darshan is completed.

Next we went to Akalkot in Solapur district close to the border of Karnataka State. Akalkot is famous for the hindu spiritual master Swami Samarth Maharaj. Devotees believe that he was an incarnation of Lord Dattatreya. This Vattavriksha Swami temple is very old and nice place where Swami Samarth stayed for a few years. The Samadhi mandir and Vattavriksha gives you a spiritual peace and we were able to have a peaceful darshan. The lunch at Annachhatra is an experience which every devotee should have. After that we visited the Holla's kitchen. We had delicious Goli Baje and Poha.

Then we proceeded to Tuljapur. It is an ancient rock temple with sculptured temple walls; one amongst three and half Shakti Peethas of the state wherein resides the Mother Goddess Tulja Bhavani - a form of Goddess Durga. She is considered to be a mother who provides to her

devotees and also plays the role of dispensing justice by killing asuras. This sacred temple holds immense cultural and spiritual significance. There was a long serpentine queue system by going down three floors and climbing up 2 floors to enter the sanctum for the main darshan. To reach the temple one need to climb down 60-70 steps. It is a very powerful temple of Devi having a very positive energy of blessing, It was very late in the night. After dinner at Kamath's hotel, we proceeded to our hotel Marigold at Pandharpur.

Next day early morning after breakfast we proceeded to Kolhapur. We reached Mahalakshmi temple by afternoon. It is an important Hindu temple dedicated to Goddess Mahalakshmi. It is customary among Hindus to visit Tirumala Venkateshwara temple, Kolhapur, Mahalakshmi temple and Padmavathi temple as a yatra. Mahalakshmi temple is on the Shakti Peetha temple premises.

There are four gates to the temple. It is believed that visiting these temples as a pilgrimage helps achieve moksha. It is a great divine place and awesome feel and positive energy. We had a wonderful Mukha Darshan of Mata and our offerings were accepted by Mata very gladly. Delicious lunch was provided in the temple premises. It is a great historical monument depicting the Indian art and culture. It has intricate carvings, ornate pillars and beautiful sculptures.

After covering all these sacred temples there was hardly any time left. We had an enthusiastic group of 35 people who entertained everybody with antakshari and bhajans in the bus. In the evening there was prize distribution for the extra talent display by some of the team members in the bus itself.

Contd. Page No. 8

On the Highway to Holiness : A Road Trip to the Maha Kumbh Mela

- Mrs. Kirti Rao Sharma

The Maha Kumbh Mela 2025, the most awaited religious gathering in the world, took place in Prayagraj, Uttar Pradesh, at the sacred Triveni Sangam: the confluence of three holy rivers—Ganga, Yamuna, and the mythical Saraswati. Maha Kumbh Mela occurs once every 144 years, making it a once-in-a-lifetime spiritual event for all existing devotees. Millions of people, including saints, sadhus, and tourists, come together to participate in this grand festival of faith and devotion.

Since it was a once-in-a-lifetime experience, after much consideration regarding the travel date, our family—comprising my father, brother, husband, two toddlers, and myself—finally travelled to Prayagraj on February 17th from Mumbai by road. Reports of overcrowding and traffic congestion had made us hesitant, but we ultimately chose this date based on everyone's availability, it being a weekday, and the fact that the Shahi Snaan dates had passed.

Our journey began early at 3:30 AM from Mulund, Mumbai. Since it was a long-distance journey involving both day and night travel, we hired a driver, with my father and brother taking turns to accompany him when needed. We took the Samruddhi Mahamarg highway, spanning 701 km and linking Mumbai to Nagpur. The road was excellent, designed for speeds of up to 120 km per hour, with a total of 26 toll plazas. Although food options along the expressway were limited, we found a hotel towards the end where we stopped for lunch.

We faced a few challenges along the way due to the intense heat, so we decided to give the vehicle a break for a while. There was also an incident where a small nail got lodged into the tire, but luckily, we found a technician to fix it quickly.

We entered Madhya Pradesh by evening, and halted for dinner at a roadside eatery. Along the way, we saw many vehicles from Karnataka, Telangana, Maharashtra, Madhya Pradesh, and Chhattisgarh.

We encountered heavy traffic at the Madhya Pradesh-Uttar Pradesh check post, especially at the last toll before entering Prayagraj. Although we reached Prayagraj around 4 AM, it took us approximately five more hours to reach Triveni Sangam due to road congestion. To decongest the traffic, main roads were cordoned off, and we travelled through the by-lanes abutting bright yellow mustard fields. The roads were packed with vehicles, and diversions forced us to drive through small villages. We finally reached Arai Ghat at 10 AM and parked our car at Saraswati Hitech City Bus Depot.

From the bus depot, we took bike rides costing Rs. 200 per person & they dropped us about 7 km away from the main point. From there, we hired an auto-rickshaw that took us as close as possible, after which we had to continue on foot. Along the way, we saw tents and dormitories set up for freshening up, priced at approximately Rs. 999 per person.

Upon reaching the mela, we found a massive crowd and had to walk a considerable distance to hire a boat. There was a lot to walk, but seeing people with physical disabilities walking gave us the much needed motivation to tread the long distance. There was an array of boats stalled at the Sangam. We were charged Rs. 1200 per person for the ride. The boatmen rowed manually, taking us to Triveni Sangam while pointing out

the distinct characteristics of the rivers: the Ganga flows with clear water, while the Yamuna appears greenish. The Ganga is revered for its purity and ability to cleanse sins, while the Yamuna represents devotion and love. The Saraswati, believed to flow invisibly beneath the earth, symbolizes wisdom and knowledge.

The boat ride was serene and peaceful, with seagulls enhancing the beauty of the ghat. Upon reaching Triveni Sangam, we took a holy dip in the water, which felt cold yet rejuvenating. The water at Sangam was reasonably clean, thanks to the government's and volunteers' efforts. The experience carried immense spiritual significance, as the act of bathing is not just physical but a deeply sacred ritual that leaves a lasting impact on devotees. Locals in charge of managing the boats were on their toes, ensuring everybody's safety and that no passenger got hurt during the process of carrying out their holy dip. It was very inspiring

to see localites gather in huge numbers to serve and ease the commute of crores of devotees coming from all over the world. This spirit of Hinduism was very humbling, as these commoners ensured all tourists had a seamless spiritual experience at the Ganges.

After the holy dip, we walked back to the common point to hire bikes that took us to the location where our car was parked. Despite the challenges of travel and crowds, the experience of attending the Maha Kumbh Mela was truly unforgettable, leaving us with cherished memories and a profound sense of spiritual fulfillment. On our way back to Mumbai, we visited Shri Grishneshwar Jyotirlinga at Ellora and the most touted Trimbakeshwar temple at Nashik - both being amongst the 12 significant Jyotirlingas of India. We are fortunate to have taken darshan of Ishwara devaru at these two temples enroute home & we could certainly not have asked a better way to conclude this religious excursion.

Contd. From Page No. 6

Lastly I would like to say a big thank you for the KMJ team for bringing a smile to everyone. We are fortunate to have Harsha sir and his team for their commitment of excellence and inspiration. Thank you for your dedication and hard work and for being such a valuable team. I am so grateful to be a part of such talented, dedicated and hard-working team.

From the bottom of my heart
to the tip of my toes
you are the best
and that everyone knows

I thank you thank you
You do have the touch
You've made me so happy
I thank you so much.

May the blessings of the Lord make the KMJ team rich. May Mata Rani favour wisdom, protection, abundance, ability, grace, joy, freedom, peace all rest upon you all.

"ಶ್ರೀ ಗುರುದಾಮ್ಮ" ನಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಯ ದುರ್ಬಳಿತ ಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದು : ಡಿ. ಎಚ್. ಏಂಎಂ	
ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸ್ಥಳ / ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ವ ಸ್ಥಳ	ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳ
* ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳ ಲಿфт (Lift)	15,00,000.00
* ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಪಾರ್ಕ್ (S T P)	10,50,000.00
* ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕರ್ಷ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ 85 ಸೌರ ಮಾರ್ಪಳ (Solar Panels)	15,75,000.00
ದೊ. ರೂ. 45,000/--ದಿಂದ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆ	
* ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಮೆಸ್‌ಕಾರ್ಮಾ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಪಾರ್ಕ್ (MESCOM)	1,25,000.00
ದೊಂದಿಂದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ	
* ಹೆಚ್. ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್. ಪಾರ್ಕ್ (Heat pump system for hot water)	7,50,000.00
* ಗೆಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗೆಸ್ (Generator)	6,00,000.00
* ಸ್ಟೇಪ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಲೆಫ್ಟ್ (Pv Sheets) ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ದುರ್ಬಳಿತ ಕ್ರಮ ಮಾಡಿ	25,00,000.00
* ದೊ. ರೂ. 40,00,000/- 40 ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ (A.C.) ಮತ್ತು	16,00,000.00
* ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ 85 ಸೌರ ಮಾರ್ಪಳ	10,00,000.00
- ಮೊತ್ತ ಮಾನ್ಯ	

ಜಾರವಾ ಕಪ್ಪೆ ಜನರ ಹುಡುಕಾಟದ ಅಂಡವಾನ್ ಪಯಣ

- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕೆಟ್ಟೆ

ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯ ನಡುವೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದ 572 ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹಗಳ ಅಂಡಮಾನ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿ ಫೋರ್ಚ್‌ ಬ್ಲೇರ್‌ನ ವೀರಸಾವಕರ್‌ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಾಗ ತುಂತರು ಮಳೆ. ಫೋರ್ಚ್‌ ಬ್ಲೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣವೇ ಹೀಗೆ. ವಿಧಿರ್ ಮಲೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾಮ್ ಗ್ಲೋವ್ ಇಕೋ ರಿಷಾಟ್‌ ಬಂದಾಗ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ತೆಂಗು ಕಂಗು ವ್ಯಕ್ತಗಳ ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಸಾಲುಗಳು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಸುಕಿನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಸಾಂತಾಕುಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7:00ಕ್ಕೆ ವಿಮಾನ ಹತ್ತಿದವರು ಚೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ನುತ್ತರ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ವಿಮಾನ ಹತ್ತಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12:30ಕ್ಕೆ ಫೋರ್ಚ್‌ ಬ್ಲೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದ್ದಿರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಾಟದ ನುತ್ತರ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಪಡೆದು ಅದೇ ದಿನ ಸಂಚೆಗೆ ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹಗಳ ಸುತ್ತಾಟ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸಮುದ್ರ ತೀರಗಳು.

ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾಲ್ವೇವ್‌ನಂತಹ ಅನೇಕ ಸುಂದರವಾದ ದ್ವೀಪಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಡಮಾನ್ ಮಾಲ್ವೇವ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇನಿಲ್ಲ, ಒಂದು ದಿನ ನಮಗೆ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಜನರಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಸಂಭಾವ ಎದುರಾಯ್ತು.

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಜನ ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ನಾವು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇ ನೋಡಲು ಕಾತುರಾಗಿದ್ದೇವಲ್ಲ... ಎಷ್ಟೊಂದು

ಸಂಭೂತಮಹತ್ತಿದ್ದೆವಲ್ಲು..! ಪ್ರಕೃತಿದ್ದೀಪ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಮ್ಮೆ ನಗು ಬಂತು. ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹಗಳ ಅಂಡಮಾನ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನ ರಾಜಧಾನಿ ಫೋರ್ಚ್‌ ಬ್ಲೇರ್‌ನ ಹೊಟೆಲ್‌ ಇಕೋ ರೆಸಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ನಸುಕಿನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ರೆಡಿಯಾಗಿ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತುವಾಗ ಬೆಳೆಗಿನ ಜಾವ 4 ಗಂಟೆ. ನಮಗೆ ಬಾರಾಟಿಂಗ್ ದ್ವೀಪನ್ನು ಸಂದರ್ಭಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಲೈಮ್ ಸ್ಲೈಸ್‌ ಕೇವ್ಲ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಂಚೆ ರಂಗತ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂಗುವುದಿತ್ತು. ಬಂದೊಮ್ಮೆ ವಿಷದ ಹಾವುಗಳು, ಕಾಡುಹಂದಿಗಳು, ಆದಿವಾಸಿಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದ ಈ ಅಂಡಮಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹವಳದ ದಂಡೆಗಳು, ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಮರಳು, ಸ್ವಷ್ಟ ತಿಳಿನೀರು, ಮ್ಯಾಂಗ್‌ಲ್ರೋವ್ ಕಾಡುಗಳು..... ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡುವುದೇ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಪುಳಕ ಯಟ್ಟಿಸುವುದು.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ಇತಿಹಾಸವು ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದಿಂದ ಪುರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ರೋಸ್ ಬಿಲ್ಯಾಂಡ್ (ಕೆಗ್ಗ ಇದು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಮೋಸ್ ದ್ವೀಪ) ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಆ ದೃಶ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಸಿಹಸಿ ಇರುವಾಗಲೇ ನಾವು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿ ಕೂತಿದ್ದೇವು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಸ್ ಬಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು ಹೊಡ್ಡಾ ಇಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಅದು ನೋಕಾಸೇನೆಯ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಜಿಂಕೆ-ನವಿಲುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಸುಣ್ಣದ ಗುಹೆಗಳು ಇರುವ (ಲೈಮ್ ಸ್ಲೈಸ್‌ ಕೇವ್ಲ) ಪ್ರವಾಸ ತಾಣವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೋಗುವ ಈ ಪ್ರಯಾಣವು ಮೂರು ಆಹ್ವಾದಕರವಾದ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಇರುವ ಜನವಸತಿ ಇರುವ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯದ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಾವಲು ಸವಾರಿ, ಎರಡೂ ಒದಿ ಮ್ಯಾಂಗ್‌ಲ್ರೋವ್ ಕಾಡುಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರೀಡ್ ಮೋಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ

ಬಾರಾಟಂಗ್‌ನ ಭವ್ಯವಾದ ಸುಖ್ಯಾದ ಗುಹೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಟ್ರೈಕ್‌ಂಗ್‌... ಎಲ್ಲವೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ.

ಚೆಕ್‌ಟಾಂಗ್‌ಗೆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಹನಗಳು ಬೆಂಗಾವಲು (ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಆವರ್ತಕತೆಯೋಂದಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಾವಲು ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಾರಾಟಂಗ್‌ಗೆ ಬೋಟ್‌ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಿರುವ ಗುರುತಿನ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಇರುವ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಮೂಲಕ ಬಾರಾಟಂಗ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣವಿದೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಹೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂಡಮಾನ್, ದಕ್ಷಿಣ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಹೋಬಾರ್. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 86 ಪ್ರತಿಶತವು ಕೇವಲ ಅರಣ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹದ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರೋಟ್‌ ಬ್ಲೇರ್ ಮತ್ತು ಇದು ಅತಿದೊಡ್ಡ ನಗರವಾಗಿದೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಎಂದರೆ ಹವಳದ ಬಂಡೆಗಳು, ಸುಂದರವಾದ ಕಡಲತೀರಗಳು, ನಾಸ್ಪಾಲ್ಕ್‌ ಅವಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಅವರೂಪದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹವು ಸಾಟೆಯಿಲ್ಲದ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವಾರ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮಳೆಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ, ಮ್ಯಾನ್‌ರ್, ಮಲೇಷಿಯನ್ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ

ಸಸ್ಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 2200 ವಿಧುದ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಲಿಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಹೋಬಾರ್ ಭಾರತದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು 1 ನವೆಂಬರ್ 1956 ರಂದು ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಗಡಿಯಿಂದ ಬಯಳು ದಾರ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರಣ, ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬಂಗಾಳ ಕೆಲ್ಲಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಇದೆ. 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 3,80,520 ಜನರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮೂರು ದ್ವೀಪಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಇಂದು ಬದಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 30, 2018 ರಂದು, ಅಂಡಮಾನ್‌ನ ರಾಸ್, ನೀಲ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾವ್‌ಲಾಸ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತವಾಗಿ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರబೋಸ್‌ದ್ವೀಪ, ಶೇರ್‌ ದ್ವೀಪ ಮತ್ತು ಸ್ವರಾಜ್‌ ದ್ವೀಪ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಡಿಸೆಂಬರ್ 30 ರಂದು ಅಂಡಮಾನ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ ಪ್ರಥಮಿನ ನರೇಂದ್ರ ಮೌರಿ ಅವರು ಹಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2018 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 30 ನೇತಾಜಿಯವರ ಅಂಡಮಾನ್ ಭೇಟಿಗೆ 75 ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಿಸಿತ್ತು.

ಜಂಗಲ್ ಸಫಾರಿ, ಹ್ಯಾಮನ್ ಸಫಾರಿ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ‘ಜಾರವಾ’ ಬುಡಕಟ್ಟೆ ಜನಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಲೆಂದೇ ‘ಮಾನವ ಸಫಾರಿ’ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ‘ಜಂಗಲ್ ಸಫಾರಿ ಎಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾರು, ಜಿಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟೆ ಜನಾಂಗದವರು ಆದೂ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಹುವರನ್ನು ನೋಡಲು ‘ಹ್ಯಾಮನ್ ಸಫಾರಿ’ ಅಥಾವ್ತ್ ‘ಮಾನವ ಸಫಾರಿ’ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಗಳೂ ಬಂದಿತು. ಆದುವೇ ‘ಜಾರವಾ’ ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಹೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಬುಡಕಟ್ಟೆ ಜನರನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಇವರು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ‘ಅಂಡಮಾನ್ ಟ್ರೂಂಕ್ ರೋಡ್’ ನ್ನು ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಅದರೆ ಶೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ‘ಮಾನವ ಸಫಾರಿ’ಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಜನರು 1990 ರ ದಶಕದವರೆಗೂ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಓಡಾಟವ ಅವರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ರೇಂಜರ್‌ಗಳು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಜೈವಧಾರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಲು ಜಾರವಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಹಲವು ಬಾರಿ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕಿರುಹುಳ ವರದಿಗಳು ಬಂದವು. ನಂತರ ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚೆತ್ತಹೊಂಡಿತು.

‘ಜಾರವಾ’ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ದಷ್ಟಿಂ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ಏದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆಷಿಕಾದಿಂದ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಹುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಅವರು ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಾಣಿಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಹಂಡಿಮಾಂಸ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀನುತ್ಪವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರ ಅಂದಾಜು 250 ರಿಂದ 400 ರ ನಡುವೆ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಜಾರವಾ ಭಾರತದ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಬುಡಕಟ್ಟು. ಜಾರವಾ ಜನರ ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣವು ತುಂಬಾ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅವರ ಎತ್ತರವು ಬೆಕ್ಕಿದಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಹೊರಗಿನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇಲೇ ಹೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ 1998 ರ ನಂತರ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಜಾರವಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ :

ಅಂಡಮಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಳಿಗೆ 5ಕ್ಕೇ ಮುಂಚಾನೆ. ಆ ದಿನ ಅಷ್ಟ ಬೇಗನೆ ಹೊರಡಲು ಬಂದು ಕಾರಣವು ಇತ್ತು. ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 44 ಕೀ.ಮೀ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಶೀತ್ತವನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಳಿಗೆ ಆರು

ಗಂಟೆಗಷ್ಟೇ ಗೇಟ್‌ ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಹೋದರೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಅನಂತರವೇ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಓಡಾಟ. ಅದೂ ಸರಣಿ ಪ್ರಕಾರ. ಚೆಕ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳ ತನಿಖಾ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ವಾಹನ ಬಂದಾವರೆಗೇ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿ ಅರಣ್ಯ ಶೀತ್ತ ಆರಂಭವಾಗುವ ಜಿಕಾಟಂಗ್‌ಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿತ್ತು. ಪ್ರೋಟೋ ಬ್ಲೋರ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳುವ ರಸ್ತೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿ ಸುನಾಮಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂಳಿಗಾದ ಗದ್ದಿಗಳು. ಆ ಸಮಯ ಉಪ್ಪನೀರು ಬಳಬಂದದ್ದು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಈ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಿತಿ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿದ ಕುರುಮಗಳು ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಜಿಕಾಟಂಗ್ (ಜಿಕಾಟಾನ್)ನ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಚೆಕಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಜಾರವಾ ಆರಕ್ಕಿತ ಶೀತ್ತದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದೆ.... ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು 40 ಕೀ.ಮೀ.ಕ್ರಿತ್ಯಾತ್ಮಕ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗಮಾಗಿ ಓಡುವುತ್ತಿಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮುರಾ ಹಾಗೂ ವೊಬ್ಬೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವರಿಗ ವಾಹನದಿಂದ ಇಳಿದು ಆಹಾರ, ಬಿಸ್ಕಿಟ್‌ ಕೊಡಬಾರದು. ಅನಧಿಕೃತ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷಿದ್ಧ, ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಬೇಡಿ, ವಾಹನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಕರಿಣ ಶೀತ್ತ, ವಾಹನ ಹಾಳಾದರೆ ಪ್ರೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. (ಹಿಂದಿನ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಚಕಾರವೆತ್ತದೆ ಹಾಳಾದ ವಾಹನಗಳ ಜನರನ್ನು ಒಳಗೆ ಹರೆಸಲೇಬೇಕು.)......ಇತ್ತಾದಿ ಇತ್ತಾದಿ ನಿಯಮಗಳು.

ತೆರೆಯಿತು ಗೇಟ್ :

ಗೇಟ್ ತೆರೆದಂತೆ ಬಂದೊಂದೇ ವಾಹನಗಳು ಜಾರವಾ ಶೀತ್ತದ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸತ್ತೊಡಗಿತ್ತು. ಜಿಕಾಟಂಗ್ ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಚಹದ ಅಂಗಡಿಗಳು. ಆಗಲೇ ಕೆಲವರು ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಚಹ ಕುಡಿದ್ದರು. ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಚೆಕ್ ಪ್ರೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಎಲ್ಲರ ಗುರುತು ಪತ್ರದ ಜೀರಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

ವಾಹನಗಳ ಜನರು ಕ್ಷಾಮುರಾ ಕ್ಷಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ತನಿಖಿ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಹಾತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅಂಡಮಾನ್‌ನ ಪ್ರೋಲೀಸರದ್ದು ಬೇರೆ, ಜಾರವಾ ಪ್ರೋಲೀಸರದ್ದು ಬೇರೆ ತಂಡ. ಇವರ ನಡುವೆ ದುಬಾಷಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಸ್ಸು

ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಾ ಬಸ್ಸಿನ ಆಚೆ ಬದಿಗೆ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಮುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊನೇಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದಿಬ್ಬರು ಕಾಣಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬತ್ತಲೀ ಇದ್ದರು. ರಪ್ಪು ಮೈಬಣ್ಣಿದ ಜನರು. ಅಂತೂ ಏಳೆಂಟು ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರು. ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಾಣ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಣ್ಯ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಕಾಣಿಸಿವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಸೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರವಾ ಆಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದು ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಗಿದ್ದೇ ಬೇಸರವಾಗದಿರದೇ?! ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಜಾರವಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಬಧಾರು ಯಂವಜನರು ರಸ್ತೆಪಕ್ಷದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಕೆಲವರು ನಿಂತು ವಾಯಣಿಗಳನ್ನೇ ನೋಡುವುದು ಕಂಡುಬಂತು. ಕೆಲವು ಜಾರವಾಗಳು ಕೈಚಾಚಿದರೂ ಏನೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಾಹನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಆ ಅರಣ್ಯದ ಅಪೂರ್ವ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಅಂಡಮಾನ್ ಇತರ ಪ್ರವಾಸ ತಾಣಗಳು :

ಅಂಡಮಾನ್ ಅಂದ ಕೂಡಲೇ ಸೆಲ್ಲುಲ್ರೋ ಜೈಲ್ ನೆನಪಾಗಲೇಬೇಕಲ್ಲ. ವೀರ ಸಾರ್ವಕರ್ ಬಂದು ದಶಕ ಕಾಲ ಇಲ್ಲೇ ಕೈದಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಕೈದಿಗಳು ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯದತ್ತ ಒಳಿದ್ದರೆ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಾ ಉಳಿಗಾಲ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಡಿ ಹೋದರೂ ಉಳಿಗಾಲ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಂಗಾಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಡಮಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಕರು, ತಮಿಳರು, ತೆಲುಗರು ಆನಂತರದ ಸಾಫನ್ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ಸಡ ಚ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳು ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತಮಿಳು - ತೆಲುಗು ಚ್ಯಾನೆಲ್‌ಗಳು ಬೇಕರಪ್ಪು ಇವೆ. ಡೇಲಿ ಸಮಾಚಾರ್. ದ್ವೀಪ್ ಸಮಾಚಾರ್. ಅಂಡಮಾನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ. ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮರುದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ಆನಂತರದ ಸಾಫನ್ ಕ್ರೀಸ್ತರು, ನಂತರ ಮುಸ್ಲಿಂ. ಕಾಲಾಪಾನಿ ಹೆಸರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹವು ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ನ ಉತ್ತರ ಭಾಗವು ಚ್ಯಾಲಾಮುವಿಗಳು, ಸುಣ್ಣಿದ ಗುಪೆಗಳು, ಆಮೆ ಗೂಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಮುದ್ರ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ. ಅಂಡಮಾನ್ ಗೋವಾಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ದೂರಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಶಾಂತ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಅದರ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣಪು ಯಾರನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಡಮಾನ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಸಮುದ್ರ ತೀರಗಳು ಜನರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜೆ.ಬಿ. ಪಂತ್ ಹಾಸ್ಟಿಟ್‌ಲೋನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಾಡ್‌ ಸರಕಾರದ ವತ್ತಿಯಿಂದ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ನಂಬಿವಂತೆ ಜಾರವಾ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಡಮಾನ್ ಟ್ರೂಂಕ್ ರೋಡ್ ಯಾವಾಗ ಆರಂಭವಾಯಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಜಾರವಾ ಸಂಸಂತೋಷ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು ಅನ್ನಬಹುದು. ದಕ್ಷಿಣದ ಪ್ರೋಟೋ ಬ್ಲೈರ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಾಡಿದ ಈ ಹದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತ್ರ ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ.

ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆಂದೇ ಹೆಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಮನರಂಜನೆ ಎಂಬ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರವಾ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಅನಂತರ ರಾದ್ಯಾಂತ ಹೂಡಾ ಆಯಿತು. ಹೊಟೇಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಜಾರವಾ ಶ್ರೀಯರ ನ್ಯತ್ತ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಆದು ದೂಡ್ಡ ವಿವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವುದೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸುದ್ದಿಯಾದದ್ದು ಒದಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಹಲವೆಡೆ ಜಾರವಾಗಳು ನಾಗರಿಕತೆಯ ರುಚಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. 1996-97ರ ರಿಂದ ಜಾರವಾಗಳು ನಾಗರಿಕರ ನಡುವೆ ಬರುವ ದೃಶ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್‌ನ ಭಯಾನಕ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಆದಿವಾಸಿ ಜನರು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರವೇ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವರು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ

ಜಾರವಾ ಮತ್ತು ಸೆಂಟನಾಲೀಜ್ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರಮುಖಿಯಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಓಂಗೇ, ಅಂಡಮಾನೀಸ್, ತೋಂಪೆನ್... ಇವರೆಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆ ಸೇರಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದವರು. ನಿಕೋಬಾರಿ ಮತ್ತು ಕೆರೆನ್ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಒಷ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಬಹುದು. ಇಂದಿಗೂ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಆಯುಧವನ್ನಾಗಿಸಿದ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ.

ಒಂಗಿಯೋ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಕಸಿತ ಬಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಡಾಗಾಂಗ್ ಶ್ರೀಕೊ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಇವರ ಬದುಕನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಧಾರೆಗೆ ತರಲು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ತಳೆದಿದೆ.

ಅಂಡಮಾನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಆದಿವಾಸಿಗಳು :

ಜಾರವಾ : ಇವರು ಅಂಡಮಾನ್‌ನ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇವರ ಭಯ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಇವರು ನಗ್ನರು. ನೋಡಲು ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದ ಪಿಗ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳಂತೆ ರಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ 17 ಮೇ 1859ರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಅಬಡೀನ್‌ನ ಯುದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಇವರು ಇಷ್ಟಪಡಿದ್ದೂ ಕಾಗಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ 270 ರಿಂದ 400 ರ ಒಳಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ

ಸೆಂಟ್ ನಿಲೀಚ್ : ಇವರು ಕೊಡಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳು. ದ್ವೀಪ ಅಂಡಮಾನ್‌ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವರು. (ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪ) ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಇವರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಇವರ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ವಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಸದಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ.

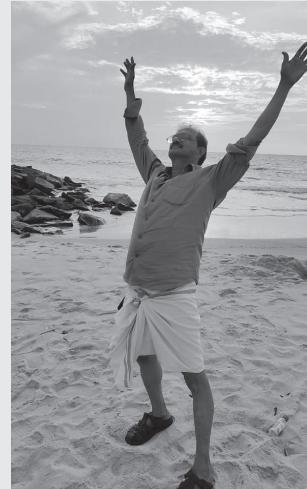
ಶೋಂಪೇನ್ ಆದಿವಾಸಿ : ಈ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ಮುಖ್ಯಾಲಯ ಕೆಂಪ್-ಬೆಲ್-ಬೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದಿದೆ. ಶೋಂಪೇನ್ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ರೂಪವು ಸುಮತ್ರಾ, ಮಲಯಾ ದ್ವೀಪದ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೊಲುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಧೀನ ಸ್ವಭಾವದವರು.

ಒಂಗೆ : ಈ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಈಗಲೂ ಹಸಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಕೌಪಿನ, ಮತ್ತು ವರ್ಕಸ್ಟ್ರಾವನ್ನು ನಾಕಿಂಜಾಲೆ ಹೆಸರಿನ ಎಲೆಯಿಂದ ಮುಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ನೂರರ ಒಳಗಿದೆ.

ಅಂಡಮಾನೀಚ್ : ಇವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. 1885ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ 5 ಸಾಮಿರವಿತ್ತು. ಇಂದು ಕೇವಲ 25 ರಷ್ಟೀದ್ದಾರೆ ! (2000ರಲ್ಲಿ 43 ಜನ ಇದ್ದರು).

ಸ್ವರಂದನ್

- ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಅಡೂರ್, ಮುಂಡಾಚೆ

ಬಾಳ ಸಂಜೀಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ
ನಿರುವ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನುಹಿಂದೆ
ಉದ್ದ ಉದ್ದ ನೆರಳದೆಲ್ಲ
ಕಣ್ಣ ಎದುರಿಗೇ...

ಮನಸು ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಆಗಿ
ರಕ್ಷೇ ಬಿಜ್ಞಿ ಹಾರುವಂತ
ಸಂದಿಗೊಂದಿ ಎದೆಯ ಒಳಗೆ
ಭಾವಪೂರ್ವಾದಿದೆ...

ಸುಖಿದ ಸ್ವಷ್ಟವೆಲ್ಲ ನೀಗಿ
ಕನಸು ನನಸು ಒಂದೇ ಆಗಿ
ಬದುಕು ಬವಣೆ ಕೆಳೆದು
ಮನಸು ಹತ್ತಿಯಂತಿರೆ
ಭೂತ ಭವಿತ ಕಾಡದಂತೆ
ವರ್ತಮಾನ ಸಂಭೂಮಿಸುತ್ತ
ಅತಿಂದೊಂದೆ ನಲಿಯುತ್ತಿರು
ಮಿಷಿಯ ಹೊಳಪಿದೆ...

ಾಣ

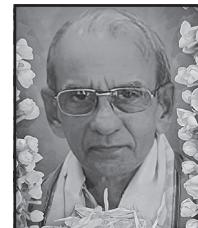
OBITUARY

We feel utmost grief while announcing the sad demise of our Purohit & member **Sri Kunjar Jhanardhana Mayya** F/O Mr Prasanna Mayya & Brother & Purohit Sri Narasimha Mayya On 2.3.2025.

We regret to inform the sad demise of Sri N. Balakrishna Karanth,
H/o. Smt. Mahalaxmi Karanth. F/o. Smt. Chaitra R. Aithal on 19.3.2025.

We regret to inform the sad demise of **Sangita R. Pachnadi** wife of Advocate Late. Ramesh Krishna Rao of Santacruz East.

She is mother of Gurucharan R.Rao and Deepa Rao on 25.03.2025.. We pray her athma attain Sadgati.

We regret to inform the sad demise of **Shri K. Ramesh G. Rao**, husband of Smt. Varija Rao, father of Shri Girish R. Rao of Mahim on 05.04.2025.

We pray his Aatma attains His Lotus Feet.

We regret to inform the sad demise of **Smt. Nayana Sripathi Bailur**, Sister of Shashibushan Mijar on 28.4.2025

KMJMA expresses heartfelt condolences to the Family. May the departed soul rest in external peace & great courage to the family to Bear the Loss.

OM SHANTI

Trip to Pandharpura

Redeveloped Office Ram Nivasa Shree Narsimha Krupa

Managing Committee Meeting

**Avail Home Loans
quickly with no hassles,
only through**

**CARrying your dreams
forward.
Quick Sanction of**

Enjoy digital advantage with our Bank

Quick and
Digital processing

Attractive
Rate of Interest

Instant
In-principle sanction

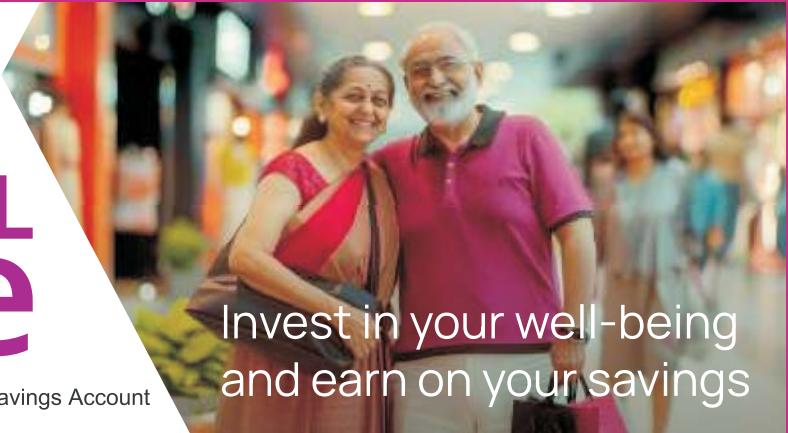

**Top-up Health Insurance
and Doorstep Banking**

**KBL
wise**

Karnataka Bank Senior Citizen Savings Account

**Invest in your well-being
and earn on your savings**

Call Toll Free No. 1800 425 1444 or step into our nearest branch for details

Follow us on : / KarnatakaBank

Words of caution to the public

Governor, RBI or our bank or any such other organisation does not send mails or SMSs asking you to deposit money to transfer a large sum of money to your account. Do not be a victim of such frauds.

" Scan to apply"

*Conditions apply

**Aap ka Karnataka Bank
Bharat ka Karnataka Bank**

 Karnataka Bank
100 Year-Old-Private Sector Bank

Celebrating
100 Years of Trust #24

If undelivered, please return to :
Secretary

**KOOTA MAHA JAGATHU SALIGRAMA ®
MUMBAI ANGASAMSTHE**

A 104, Blumen Business Park,
Vikhroli (West) Station Road,
Mumbai - 400 079

BOOK-POST

Printed & Published by : Adoor Harsha Rao on behalf of KOOTA MAHA JAGATHU SALIGRAMA (R) MUMBAI ANGASAMSTHE
A-203 Runwal Towers, Mulund (W), Mumbai - 400 080. Tel. : 98190 55797 Email : secretary.kmj@gmail.com

Printed by : Navin Printers, 13, Krishna Kunj, S. B. Road, Near Ruparel College, Matung Road (W), Mumbai - 400016. Tel. : +91 98332 15105